

NEDERLANDS FARMACEUTISCH ONDERZOEK IN DE INTERNATIONALE LITERATUUR

Redenen van patiënten om geen laxans te gebruiken bij opioïden

Marcel Kooij

Opioïden zoals morfine, oxycodon en fentanyl zijn bekend om een frequent voorkomende bijwerking: obstipatie. Risicofactoren die dit beïnvloeden zijn onder meer uitdroging, gebruik van andere medicatie, immobiliteit, lage inname van vezels en vocht en gebrek aan privacy. Om deze bijwerking te voorkomen wordt het gebruik van laxantia aanbevolen. In de praktijk gebruikt iets meer dan de helft van de opioïdgebruikers ook daadwerkelijk een laxans. Daarom hebben onderzoekers De Bruin et al. onderzocht wat de reden is om geen laxans te gebruiken onder 460 patiënten die voor het eerst in een jaar zijn gestart met een opioïde.

Bijna driekwart kreeg een laxans of had al een laxans in huis. Dit is hoger dan het landelijke gemiddelde. Van de 116 (25,2%) patiënten zonder laxans werden 125 redenen geregistreerd om het niet te gebruiken. De belangrijkste waren twijfels over de noodzaak (44%) en een afwachtend beleid (32%). Patiënten die hoge doseringen

morfine, oxycodon en fentanylpleisters kregen, kregen allen een laxans. Een deel van de patiënten (75) heeft een vragenlijst ingevuld over hun defecatiepatroon. Daaruit blijkt dat 20,7% van de patiënten zonder laxans uiteindelijk obstipatie ontwikkeld. Afgezien van het feit dat de richtlijnen adviseren om bij opioïden standaard een laxans voor te schrijven, pleiten de onderzoekers er voor om patiënten die geen laxans willen te informeren over de mogelijke risico's en hen daarnaast met gevalideerde vragenlijsten hun stoelgang te laten monitoren. ■

- Bruin F, Hek K, Lieshout JV, Verduijn M, Langendijk P, Bouvy M, Teichert M. Laxative co-medication and changes in defecation patterns during opioid use. J Oncol Pharm Pract. 2018 Sep 27. doi: 10.1177/1078155218801066.

Citeer als: Kooij M. Redenen van patiënten om geen laxans te gebruiken bij opioïden. Nederlands Platform voor Farmaceutisch Onderzoek. 2019;4:e1678.

Zelf een wetenschappelijk artikel publiceren in het NPFO?
Neem contact op met de NPFO-redactie via npfo@npfo.nl